

Tractatus De// Beneficiis// Amplissimus,// Et Doctissimus

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

§. 3. De reseruationibus regularum cancellariæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98538)

videri attento stylo Curia, quo semper prouidetur cum clausula, siue alio quouis modo, de qua per Dd. in capit. susceptum de rescrip. in 6. item, quia negari non potest, quin Papa manum apposuerit, & si prouisio non valet, videtur quod affectio sit indulta per ea, quae supra dicta sunt, & ideo Ordinarium non posse prouidere, nec expectantem illud acceptare.

180 Adhuc tamen videtur tenenda t̄ dicta limitatio, nec obstat prima ratio Simonetae de clausula siue alio quouis modo, nam illa non intrat, nisi vacatio dispensatiue narrata verificetur, saltem de facto, ut dicitur infra II. p. c. l. a. n. 36.

181 Secunda vero ratio cessat ex dictis, t̄ nam, & si Papa manum apposuerit, apposuit illam tanquam super referuato, & sic cessante referuatione, quae fuit fundamentum appositionis manus Papae, illa nihil operatur.

182 Circa illud autem, quod ait Simoneta cum Paulino de clausula, dummodo collatio, seu dispositio ad nos hac vice pertineat, aduerte Hieron. Paulum in practica cancellaria in §. notabilia super vacantiis referuatis, dicere illam non poni ratione referuatio. expressa in literis, quia, ex quo referuatio probatur, certum est, quod illius Beneficij dispositio, ad Papam pertinet, sed poni ratione clausulae generalis, siue praeiussio siue alio quouis modo, &c. Vnde quando non poneretur alius modus vacationis, quam expressus in referuatione, tunc omittitur clausula siue praeiussio & illa omissa non ponitur clausula, dummodo eius dispositio.

183 Haec Hier. Paulus ibi, t̄ quem secuta est Rotam in vna Aretina commendae 7. Nouemb. 1586 coram D. Seraphino, in qua fuit resolutum. Referuationem satis verificari ratione familiaritatis, de qua constabat per attestacionem computatoris palatii, & fidem in curia facere fidem propter facilitatem habendi veritatem per inspectionem librorum, ex quibus extrahitur; nec obstat, quod per expeditores in literis fuerit addita clausula, dummodo eius dispositio ad nos hac vice pertineat, quia haec clausula non ponitur ratione referuationis expressa in literis, sed ratione clausulae generalis, siue praeiussio, siue alio quouis modo, prout tradit practica cancellaria in notabil. super vacan. referuatis, &c.

184 Rursus aduerte, t̄ quod non obstante dicta clausula, dummodo collatio, seu dispositio, ad nos hac vice pertineat, ne intraret dicta clausula generalis, siue alio modo, quando vacatio dispositiue narrata verificatur de facto tantum, etiam si ex illo modo contento sub clausula generali Beneficium non esset referuatum, &c. cum Papa concurrat cum omnibus Ordinariis, satis dicitur, ad eum pertinere, ut fuit resolutum in vna Cordub Beneficij 21. Aprilis 1559. coram D. Quiroga, de qua infra II. part. capit. I. numero 60.

185 Et illa clausula, dummodo t̄ collatio, seu dispositio ad nos hac vice pertineat, seruiret, quando Beneficium esset iuris patronatus laicorum, cui non vult Papa in dubio derogare, & quando Beneficium spectaret ad collationem alicuius ex indulto, & privilegio Apostolico cum decreto irritante dicente, etiam per nos, iuxta supradicta a n. 19.

186 Quinto limitatur per aliquos, t̄ nisi nullitas prouisionis, seu inualiditas illa appositionis manus Papalis ex defectu potestatis eiusdem insurgeret, ut ex Consilio Basiliensi. quo referuationes abolerentur, ex quo pragmatica Sanctio Gallicana sumpta est, ad cap.

ne captanda de concess. Praben. in 6. ita Romā. d. consil. 335. n. 12. & 13. Ripa in c. cum M. Ferrarier. de consuetud. num. 197. Probus ad Monach. in c. 2. de Praben. in 6. n. 39. & in cap. praesenti de offic. Legat. num. 41. Aufser. ad capellam Tolosanā de off. 437. sub nu. 6. Corraf. dict. c. secunda par. num. 14. & videtur sequi Sarnen. de triennali quest. 30. nu. 2. v. f. & ista conclusio procedit, & Horatius Mandos. ad Romā. ibi litera G. qui refert Ripam supra, & Staphileum septima forma mandati de prouidendo numero 4. qui tamen solum loquitur de referuatione, seu appositione manus executoris super certo Beneficio nondum vacante nulliter facta ex defectu potestatis, ut in dicto capitulo ne captanda.

Sed, cum defectus iste t̄ potestatis non possit in Papa contingere iuxta supradicta in princ. huius cap. haec limitatio non est tenenda, ut inquit Simoneta d. 9. 58. n. 12. quamuis ipse Romanus illam audeat ponere eo; quod Patres Concilij Basiliensis. contra Papā pro viribus tutatus fuerat, quem, uti Galles, sequitur Probus Aufser. & Corraf.

Nec obstat d. Concilium t̄ Basiliensi. quo referuationes abolerentur, & dicta pragmatica sanctio sumpta est, nam, licet d. Concilium fuit a principio canonice congregatum, tamen post dissolutionem, seu translationem eius factam per Eugenium IV. post quam contenta in dicta pragmatica facta sunt, factum est conciliabulum & conuenticulum satanae, & Concilium amplius appellari non debuit, &c. Ut in Bulla Leonis X. super abrogatione pragmatice sanctionis in Concilio Lateranensi nouissimo ses. 1. quae habetur etiam in Bullario inter constitutiones Leonis X. 16. in ordine, & in Bulla retractationum Pij II. quae est in Bullario II. ordine suarum constitutionum D. Anton. in sum. 2. par. tit. 3. cap. 11. §. 10 & 3. par. tit. 23. cap. 1. in princ. & cap. 2. §. 5. Turcremata de Ecclesia lib. 2. cap. 100. & lib. 3. c. 58. Cano. de locis lib. 5. cap. fin. ad nouum. Cardin. Bellarm. 2. tom. 1. controuersia li. 2. c. 19. ad fin. & lib. 3. cap. 16. Hoieda de incompatib. l. i. a. te Benef. c. vigesimotertio, num. 86. & cap. vigesimoquarto, nu. 27.

Et Thom. Campegius in tract. t̄ de referuat. num. 6. reprehendit Patres dicti Concilij Basiliensis. quia ausi fuerunt abolere, quantum in se fuit, referuationes, quasque, siue generales, siue speciales, praeter clausas in corpore iuris, volueruntque, inquit, ipsi inferiores auctoritatem superioris sui certis finibus coercere.

§. 3.

De referuationibus regularum Cancellaria.

SUMMARIA.

PER regulas Cancellariae, quas S. Pontifices facere solent suo tempore duraturas, plures referuationes inducuntur, numer. 190. de quibus hic agendum est, num. 191.

In regula 1. hic posita innouantur referuationes extraneae, ad regimen, quae videnda est n. 192. de quibus referuationibus, & huius regulae interpretatione quae videnda sunt, n. 193.

Circa referuationem Beneficiorum vacantium per assentionem aliorum auctoritate Apostolica, & Beneficiorum promotorum ad Episcopatus, & quae per constitutionem execrabilis vacat remissive,

Y 2

numero centesimo nonagesimoquarto.

Per extrauagantem, ad regimen, solum referuntur Beneficia vacantia per obitum officialium, per hanc vero reg. absolute referuntur etiam Beneficia, & sic quomodocunque vacent, & c. numero 195. & sic cessat iam quod tradit Fastoli dubio 53. ex Egidio, & c. numero 196.

Non sufficit ad effectum huius reservationis ius ad rem, sed in re, n. 197.

Sufficit ius in re, etiam si alter de facto possideat, sufficit etiam obtinere de facto, dummodo ius non esset penes alium, n. 198. quod est notan. ad reservationem aliarum regularum, n. 199.

Illa verba, declarans nihilominus, & c. Et illa, & ea etiam Beneficia, addita sunt a tempore Sixti V. num. 200.

Dicta verba, declarans nihilominus, & c. sunt posita ad tollendum dubium, de quo in vna Hispanen. Beneficij, an scriptores Apostolici, qui ratione officij sunt Prothonotary, dimisso officio desinerent esse tales, & sic Beneficia postea acquisita non essent reservata? in quo fuit tunc resolutum desinere esse Prothonotarios, & c. a. n. 201.

Ante quam dicta additio facta esset, Rota in vna Palentina decessit a dicta decisione, vt in decisione hic posita, num. 204.

Respondetur ad rationem aliquorum quod privilegium, quod scriptores Apostolici remaneant Prothonotary etiam dimisso officio, non sit in usu, & sic per non usum amissum, quod presumitur usus privilegij, & c. a. num. 205.

Quando d. privilegium non fuisse in usu, per hanc regulam renouatur & restituitur, maxime quo ad effectum reservationis, n. 208.

Reservatio de Beneficiis, de quibus Ordinarij contra Concily Trident. decreta disponunt, in quibus exemplificetur, n. 209.

Ista reservatio non videtur habere locum in Beneficiis, de quibus patroni disponunt contra Concily decreta, etiam secuta institutione per Ordinarium, numero 210.

Intelligitur quando Ordinarius sciens, aut scire debens disposuerit de Beneficiis contra decreta Concily, secus, si per iustum errorem, seu ignorantiam facti, probabilem, num. 211.

110 Tertio notandum est per regulas Cancellariae, quas summi Pontifices in crastinum assumptionis suae facere solent, quas ex tunc suo tempore duraturas obseruari volunt, vt in illarum proemio, & explicat ibi glossator plures reservationes induci, vt in primis regulis: & cum saepe occurrant
111 & in praxi non abs re erit hic ponere istas regulas reservatorias, vt habentur in regulis S. D. N. Pauli V. & circa eas aliqua adnotare, praecipue circa regulam de mensibus, & alternatiua, quae in praxi frequentior est, & non est per aliquem hactenus declarata.

Reservationes generales, & speciales.

In primofecit easdem reservationes, quae in constitutione Fel. rei. Benedicti Papae XII. quae incipit, ad regimen, continentur, & illas innouauit, ac locum habere voluerit, etiam si officiales in eadem constitutione expressi, Apostolica sedis officiales ante obitum eorum esse de-

fuerint, quo ad Beneficia, quae tempore, quo officiales erant, obtinebant, declarans nihilominus Beneficia, quae d. sedis officiales, qui ratione officiorum suorum huiusmodi eiusdem sedis notary erant, etiam dimissis istis officiis, et quandoque asserui fuerint, sub huiusmodi reservationibus comprehendi, ac referunt Beneficia, quae per constitutionem Ioan. XII. quae incipit, execrabilis, vacant, vel vacare contigerint, & ea etiam Beneficia omnia, de quibus Ordinarij, & alij Collatores contra Concily Tridentin. decreta disposuerunt, & disponent in futurum.

Cum in hac regula innoventur reservationes extrauag. ad regimen, de Praeben. inter communes, quae vt supra dictum est n. 57. & 89 erant temporales pro tempore Benedicti, vt ibi patet ad fi. glossator hic reg. 2. & 62. illa videnda erit.

De quibus reservationibus, & huius regulae interpretatione ultra d. glossatorem Soto, Hispanum, & Rebuffum hic bene agit Mandos. qui hanc regulam explicat per 16. quaestiones: videndus est etiam Simoneta d. tract. de reservatio. quaestione 37. 38. & trigessimam. vbi de reservatione Beneficiorum Capellanorum Papae, ac officialium Romanae curiae, & Paulus Granutius in d. tract. Simonetae quaestione 100. vbi de reservatione Beneficiorum Protonotariarum.

Et circa reservationem Beneficiorum vacantium per assecutionem aliorum autoritate Apostolica, de qua in d. extrauag. ad regimen, vide dicta infra n. par. c. 5. a numero 51. & circa reservationem Beneficiorum, quae promoti ad Episcopatus obtinent, de qua in eadem extrauag. videnda sunt dicta d. n. par. c. 6. a num. 30. & circa reservationem Beneficiorum, quae per constitutionem execrabilis vacant, vel vacare contigerint, videnda sunt dicta d. capit. quinto, a num. 45.

Et circa illa verba, ac locum habere volunt, etiam si officiales in eadem constitutione expressi, & c. notandum est, quod per d. extrauagantem, ad regimen, solum referuntur Beneficia vacantia per obitum officialium, per hanc vero regulam absolute referuntur eorum Beneficia, vt patet ex istis verbis, & sic quomodocunque vacent erunt reservata, ad Bellenzinis de charitativo subsidio q. 115.

Et ex illis verbis cessat iam quod tradit Fastoli dubio 53. ex Egidio in terminis reservationis Clementis V. quae reservabat Beneficia Capellanorum cedentium, vel decedentium, quod horum Beneficia, qui tempore reservationis erant Capellani, non censentur reservata, si tempore obitus, & vacationis Capellani esse desierant, quod dictum, licet non procedat stante reservatione simpliciter referuante Beneficia officialium, vt hic, tamen in illo casu recte procedebat, vt inquit Simoneta quaestione 37. num. 6.

Secundo ex illo verbo, obtinebant, notandum est non sufficere ad effectum huius reservationis ius ad rem, vt in regula 3. & 4. sed in re, Milis in reper. verb. obtinere, Aneas de Falcon. 4. quaest. effectus 45. & facit decis. 427. num. 2. & 3 par. 1. diuersorum, & quod transit Mandos. reg. 5. q. 5.

Et sufficit ius in re, & etiam si alter de facto possideat, Aneas ibi, sufficit etiam obtinere de facto stando in possessione, dummodo ius non esset penes alium. Rota decis. 8. de electione alias 274. in antiquis, & 12. de Praeben. in antiquior. Bellenz. quaestione 122. Simoneta quaest. 50. 51. & 52. Cassad. decis. 2. de constitution. nu. 2. Rota decis. 102. lib. 1. par. 3. diuersorum, quae etiam

etiam est 53. lib. 2. de qua infra, nu. 658. & Mandos. reg. 3. quæ lio. 13. qui idem in effectu ait reg. 6. q. 5. iuxta dicta infra 1. par. cap. 3. num. 53. & post hæc Gonzalez plura adducens gl. 15. §. 1.

139 Quod est notandum f. ad reservationem Beneficiorum collectorum, seu sub collectorum, & familiarium, de qua in reg. 3. & 4. & habet etiam locum in reservatione mensium, vt in d. decis. 102. & late Gonzalez d. §. 1. & vide quæ circa istud verbum dicemus infra, 352.

140 Tertio notandum est f. illa verba, declarans nihilominus, vsque ad illas sub huiusmodi reservationibus comprehendendi, & illa verba. Et ea etiam Beneficia omnia de quibus Ordinarij, &c. Addita esse à tempore Sixti V. & ideo in regula, quam Mandosius interpretatur, & alij glossatores ante eum non inueniuntur, dictaque verba, declarans nihilominus, &c. f. Sunt posita tollendum dubium, de quo fuit actum in Rota in vna Hispanen. Beneficij 14. Januarij 1572. coram Illustrissimo Card. Lancelloto, & habetur prima par. diuersorum decis. 70. an scriptores Apostolici, qui ratione istius officij sunt Prothonotarij, dimisso officio scriptoriæ definerent esse tales Prothonotarij, & sic Beneficia per eos acquisita post dimissum officium scriptoriæ non essent referuata ex d. extranag. ad regimen, & hæc regula primo. f. In quo tunc fuit resolutum definire esse Prothonotarios, & sic talia Beneficia non esse referuata, cum qua decisione ne tenet Anaf. Germonius de indultis Cardinalium §. etiam ex eo numero quinquagesimo quarto. vbi hunc art. late tractat, qui tamen num. 89. ait hodie quæstionem istam videri superfluum ex eo, quod in regula 18. Sixti V. sunt referuata f. Beneficia omnium officialium, etiam si officium deposuerunt, &c. voluit citare regulam 1. Sixti V. in qua d. verba addita sunt, vt dixi.

144 Et antequam d. f. additio facta esset, Rota in vna Palentina Scholasticæ Canonatus, & Præbendæ de Valladolid 9. & 13. Aprilis, 1584. coram D. Robustio recessit à dicta decisione, vt videre est in decisione sequenti. Cum Ambrosius de Miranda fuisset alias scriptor Apostolicus, & cum haberet Beneficium scriptoriæ, obtinisset Scholasticam, ac Canonicatum, & Præbendam collegiate Ecclesiæ oppidi de Valladolid Palentin. diocesis, ac postmodum dictos Scholasticam, & Canonicatum, & Præbendam resignasset, seu cessisset referuato sibi regressu, accessu, & ingressu, & deinde durante huiusmodi regressu de mense Martij 1550. dimississet scriptoriæ, eaque dimissa factus fuisset locus predicto regressui, idem Ambrosius illius vigore affectus fuisset dictos Scholasticam, & Canonicatum, quos possedit vsque ad eius obitum, qui fuit de mense Octob. Millesimo, quingentesimo octuagesimo secundo, denique per obitum, D. Ambrosij D. Ludouicus Primintel obtinuit sibi dari de Scholasticâ, & Canonicatu, & Præbenda predictis, & etiam obtinuit Breue de capiendâ possessione nomine camera, in quo sunt hæc verba, videlicet. Contulimus d. filio Ludouico Pimentel clerico Oueren. diocesis Scholasticam, ac Canonicatum, & Præbendam Ecclesiæ B. Mariæ oppidi Vallisoleri Palentin. diocesis, per obitum quondam Ambrosij de Miranda notarij nostri olim litterarum Apostolicarum scriptoris extrâ Romanam curiam de mense Octob. proxime præteriti defuncti vacantes, & antea dispositioni Apostolicæ referuatos: quo circa vobis, & cuiuslibet vestrum per præsentem committimus, & mandamus, vt consilio vobis, seu alteri vestrum de dicta vacatione, & quod ipse Ambrosius olim litterarum Apostolicarum scriptor fuerit, &

quod tempore obitus sui Scholasticam, & Canonicatum, & Præbendam predictos possidebat, corporale, & cat. Verum quia ex serie predicta apparet, quod antea quam fieret locus regressui, ipse iam dimiserat officium scriptoris, contigit dubitari, an dicta Beneficia sint referuata, & an constet de Prothonotariatu, qui comprehendatur sub extranag. ad regimen, de Præben. & quia nona presentis mensis Aprilis, & die 13. eiusdem de mandato Sanctissimi proposui in relationibus Dominorum difficultatem predictam, vt in posterum hac decisio exemplum ceteris esse possit, Domini visa Bulla Leonis X. plumbata privilegiorum scriptorum Apostolicorum, quam Illustrissimus, & Reuerendissimus D. meus Cardinalis S. Stephani procurator mihi consignauit, & ego illam omnibus Dominis meis in Rota exhibui, ipsique illam viderunt, ac plane examinarunt, & re mature discussa, resolverunt, quod cum Diuus Ambrosius de Miranda semel fuerit scriptor Apostolicus, & in eadem concessione scriptoria creatus Prothonotarius Apostolicus, licet postea de anno 1550. idem Ambrosius dimiserit scriptoriæ, non propterea desit deinceps esse Prothonotarius, quia Leo X. in d. Bulla, quam nos omnes vidimus, creat scriptores, qui clerici fuerint, Prothonotarios Apostolicos, ita quod etiam postquam scriptores esse desierint, adhuc sint deinceps Prothonotarij, & pro talibus in omnibus, & ad omnes effectus haberi vult, & mandat, vt ex verbis dictæ Bullæ clare apparet: cum verba Bullæ sine clara, & aperta, est casus legis expressus in ea. Comprobât hoc idem Domini ex Bulla Pauli III. in fauorem dictorum scriptorum, in qua narratur concessio Leonis X. de huiusmodi dignitate Prothonotariatus in fauorem dictorum scriptorum. Idem etiam confirmabant ex eo, quod ipse, ac plures vidimus, quod ceteri officiales Papæ, qui creatur Prothonotarij, omnes habent in suis privilegiis eandem clausulam, vt etiam postquam tales esse desierint, nihilominus non desint deinceps esse Prothonotarij ad omnes effectus, unde, cum non desierit Ambrosius esse Prothonotarius, res est clara, quod predicta Beneficia sint referuata, cū Extranagans, ad regimen, qua referuat Beneficia Prothonotariorum, habeat locum, non solum in Prothonotariis participantibus, sed etiam in omnibus Prothonotariis creatis à Papa, vel Legato, qui non sunt de numero, nec participantibus, vt pluries resoluimus in Rota nostris temporibus, & sunt plures decisiones Purei, Peregrini, & aliorum plurium auditorum antiquorum: nec hoc habet difficultatem aliquam. Non obstat, quod ex aduerso dicebatur de decisione facta in causa Hispanen. Beneficij de Villamartin coram Illustrissimo D. Cardinal. Lancelloto, quod scriptores Apostolici, postquam desinunt esse scriptores, non sunt amplius Prothonotarij, & Beneficia post dictam dimissionem acquisita non referuata, cum cesset Prothonotariatus, quoniam dicta decisio fuit facta de iure communi, ex quo tunc Rota nullam habuit notitiam de d. Bulla Leonis X. privilegiorum dictorum scriptorum, & pars asseribat, quod, cum non probaretur scriptores Apostolicos habere in privilegiis suis hanc clausulam, quam habent alij officiales, dicebat esse in hoc inspicendam dispositionem iuris communis, quo inspecto, si occasione officij creatur aliquis Prothonotarius Apostolicus, cessante illo officio, vis causa successiva, & non momentanea, debet cessare Dignitas Prothonotariatus, & ita Domini tunc resolverunt habentes solum considerationem ad dispositionem iuris communis, cum huiusmodi Bulla privilegiorum nondum tunc fuisset reperta, sed cum hodie Illustrissimus D. Cardinalis S. Stephani illam repererit, & exhibuerit, & sit clara illius dispositio, predicta decisio non facit ad propositum, cum ista decisio sit fundata in eo, quod Papa in privilegio expresse

voluit, quod licet deservint esse scriptores, non deservint esse Prothonotarij. Et ita, ut supra, resolutum fuit coram me Christophoro Robustio de Lauat. Rotæ audire.

- 205 Nec obstat dicere, t̄ ut aliqui prætendunt, quod dictum privilegium, quod scriptores Apostolici remaneant Prothonotarij dimisso officio, quod competeret eis etiam si illud ignorarent, ad decisionem Putei 19. lib. 2. & Horatium Mandos. de privilegijs ad instar. gloss. 7. num. 50. & Rotam decis. 14. par. 2. diuer. n. 1. non sit in usu, & sic per nō vsum sit amissum ad l. 1. ff. de iurid. vbi D. & in l. falso. C. de diuers. rescrip. & in cap. cum accessissent, maxime Felin. & Decius de constitutionibus, & in ca. si de terra, & cap. accedentib. de constitutionibus, & in l. 2. C. de his qui sponte munera publica subeunt, lib. 10. laf. & Carolus Tapia in l. si. ff. de constitutionibus Principum, Balb. de prescript. 4. p. 5. qu. 4. Horat. Mandos. d. tract. gloss. 15. l. 42. tit. 18. pag. 3. vbi Greg. Lopez, & l. 3. tit. 7. p. 5. & Ioan. Garcia
- 206 de nobilitate t̄ gloss. 6. numer. trigesimo octauo, versiculo quinto pramitto; nam præsumitur vsum privilegij in fauorem privilegiati. Crescen. decis. 4. de priuileg. alias 79. & Rota decis. 67. par. 2. diuersorum, Gregor. d. l. 4. gloss. a. 1. ad fin. & Ioan. Garcia supra, quicquid velit Horatius Mandos. d. gloss. decima quinta, a num. 55. &
- 207 habeo notitiam, t̄ quod D. Petrus Ordonez, de Anaya Canonicus Abulen. qui fuerat scriptor Apostolicus dimisso officio, uti Prothonotarius faciebat Notarios.
- 208 Præterea quando d. t̄ privilegium non fuisse in usu, per hanc regulam renouatur, & restituitur maxime quo ad effectum reservationis, ex quo in ea vult, & declarat Papa Beneficia, quæ sedis Apostolicæ officiales, qui ratione officiorum suorum huiusmodi eiusdem sedis Notarii erant etiam dimissi ipsis officiis, & quandocunque assecuti fuerint, sub huiusmodi reservationibus comprehendendi, quasi remaneant tales Notarii post dimissa officia. Et de officialibus, qui ratione officiorum suorum sunt sedis Apostolicæ Notarii, seu Prothonotarii, etiam dimissi officiis, vide constitutionem Leonis X. 14. 27. & 36. & Pauli III. 23. & Sixti V. 35.
- 209 Circare reservationem t̄ autem illam de Beneficiis de quibus Ordinarij contra Concilij Trident. decreta disposuerunt, & disponent in futurum, dico illam posse exemplificari in Beneficiis collatis non habentibus ætatem à S. Concilio requisitam, ut in specie cap. 6. sess. 23. & cap. 4. sess. 22. & cap. 8. & 12. sess. 24. de reform. aut non habentibus habilitates, & qualitates requisitas, ut in cap. 10. sess. 14. & d. cap. 4. sess. 22. & cap. 18. vers. de cetero sess. 23. & d. cap. 18. & 12. sess. 24. & cap. 5. sess. 25. de reformation. aut non seruata forma à Concilio præscripta, ut in cap. decimo octauo sess. septima, & cap. 18. sess. 24. de reformatione: aut contra dispositionem cap. 15. session. 25. de reformatione, &c.
- 210 Et cum loquatur ista regula t̄ de Beneficiis, de quibus Ordinarij disposuerint, non videtur habere locum in Beneficiis, de quib. patroni disposuerint contra Concilij Trident. decreta, etiam secuta institutione per Ordinarium, est enim inducta in odium Ordinariorum disponentium de Beneficiis contra decreta Concilij.
- 211 Et intelligitur quando t̄ Ordinarius sciens, aut scire debens disponderet de Beneficiis contra decreta Concilij, secus si per iustum errorem facti, seu ignorantiam facti probabilem, ut quia facta debita

diligentia existimauit prouisum habere ætatem aut alias qualitates à Concilio requisitas, &c. Nam ista reservatio, ut diximus, facta est in odium Ordinarij, quod odium cessat tunc, cum cesset culpa ad c. 2. de constit.

S. 4. De Regula 2.

Reservatio cathedralium Ecclesiarum & monasteriorum, ac de tempore vacationum Episcopatum vacantium beneficiorum.

SVMMARIA.

Regula secunda hic posita primam partem qui explicent, n. 212.

Ad quos olim prouisio Episcopatum spectaret remissive, n. 213.

De iure patronatus Regum Hispaniæ, & Regum Franciæ remissive, n. 214. & 215.

Varietas, quæ videtur fuisse circa hoc, & prouisionem Episcopatum Hispaniæ, n. 216.

Iuris presentandi, & patronatus Regatum Hispaniæ ad Episcopatus præcipuum fundamentum est privilegium Apostolicum, quod habent Reges Hispaniæ, num. 217. & seq.

Iure patronatus Regio non censetur derogari per hanc reservationem, etiam si ex privilegio, vel consuetudine competat, quamuis presentatio sit facienda Papa, &c. n. 219. & seq.

Secunda pars huius regula de reservatione Beneficiorum vacantium de tempore vacationum Episcopatum est nouiter addita. Et primus, qui fecit hanc reservationem fuit Pius V. n. 221. & seq.

Circa istam reservationem Pij V. fuit dubitatum, an comprehenderet Beneficia spectantia ad collationem Episcopi, & Capituli simul, & non comprehendere recte respondit Hier. Gabr. contra Mexiam, numer. 223.

Dicta reservatio Pij V. erat personalis, & sic expirauit cum ipso, n. 227. quamuis non esset personalis, non expirasset, ex quo non erat regula primæ editionis, num. 225. vbi ponitur resol. Rotæ.

Gregor. XIII. non fecit talem reservationem, eam tamen fecit Sixtus V. & successores, ut hic, numer. 228.

Ex illis verbis, non tamen ad collationem cum alio, &c. sublatum est dubium illud motum circa reservationem Pij V. noluit enim Papa illis, ad quod alias collatio pertinebat deficiente Episcopo, præiudicare, numer. 229.

Si ad Episcopum solum spectaret electio, nominatio, seu presentatio personæ, quamuis collatio, seu institutio ad alium pertineat, seu sit communis, intraret hæc reservatio, n. 230.

Sicut è conuerso quando presentatio, vel electio ad alium pertinet, quamuis collatio, seu institutio ad Episcopum spectet, non intraret reservatio, numer. 231. & sequenti, vbi ponitur resolutio Rotæ, quæ tamen intrat in Beneficiis spectantibus ad collationem Episcopi, cum supplicatione, consilio, aut consensu alterius, numer. 233.

An vbi simultanea est diuisa per turnos, hæc reservatio locum habeat? num. 234. cum seq. resolutur non habere